

Ügyiratszám: EBF-AJBH-358/2023.

Védett tulajdonság: fogyatékos

Diszkrimináció területe: közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Kérelem, a kérelmező álláspontja

Az elektromos kerekesszékekkel közlekedő súlyos mozgáskorlátozott kérelmező azt sérelmezte, hogy 2022 novembere és 2023 júliusa között 3 alkalommal nem tudott részt venni temetési szertartáson az adott temetőben, mert a ravatalozó nem volt megközelíthető akadálymentesen az előtte található felvonó műszaki hibája miatt.

A kérelméhez fényképfelvételeket is csatolt, melyeken az látszik, hogy a ravatalozó épülete előtti területről kerekesszékekben viszik fel a lépcsősoron keresztül a ravatalozóhoz a kérelmezőt. A fentiek alapján kérte a hatóságtól *az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény* (Ebkvtv.) szerinti eljárás lefolytatását.

Az eljárás alá vont álláspontja

A hatóság az ügyben eljárást indított és eljárás alá vonta a bepanaszolt köztemetőt üzemeltető társaságot. Az eljárás alá vont érdemi nyilatkozatában megerősítette, hogy a kérelmező által megjelölt időpontokban valóban nem működött a felvonó, illetve az időközben beszerzett lépcsőn járó berendezés sem, melyek a ravatalozóhoz történő feljutást biztosították volna. Utalt arra, hogy az utolsóként említett alkalommal a lépcsőn járó berendezés meghibásodását a szertartás végére a munkatársaknak sikerült elhárítani, a kérelmező azonban kifejezetten elutasította annak használatát.

Kifejtette, hogy a köztemetőben a ravatalozó épülete akadálymentes, melyet egy akadálymentes felvonó biztosít. Nyilatkozata szerint azonban a felvonó 2023. január 9-től nem működik. A felvonó meghibásodása miatt – ideiglenes intézkedésként – egy hernyótalpas lépcsőnjáró berendezést is beállítottak 2023. április 20-tól, de ennél a berendezésnél is visszatérően jelentkeztek működési problémák. A berendezést munkaidőben a ravatalozóban dolgozó munkatársak működtetik, akiket a lépcsősor aljánál található csengő megnyomásával lehet értesíteni, míg munkaidőn kívül és hétvégén portaszolgálat nyújt segítséget a felvonók működtetésében. A berendezés meghibásodását azonnal jelezték a karbantartást végző cégnek, mely az elhasználódottnak vélt alkatrészeket kicserélte, az egyéb, szükségesnek tartott munkálatokat elvégezte. Azonban a felvonó ezt követően sem működött megbízhatóan. 2023 februárjában a javításra ajánlatot kaptak a berendezés gyártójától, az ajánlatban szereplő vállalási díj egymillió forintot meghaladó összeg lett volna. Az eljárás alá vont azonban úgy döntött, hogy más konstrukció megoldással kívánja a jövőben hosszú távon biztosítani az épület akadálymentes megközelítését. Átmeneti megoldásként hernyótalpas lépcsőnjáró berendezés bérletét kezdték meg annak érdekében, hogy az akadálymentes megközelítés addig is biztosított legyen. A karbantartást végző cég javasolt egy másik műszaki megoldást, melyet a beruházási javaslataik között beterveznek a tulajdonos felé.

Az eljárás lefolytatása

A felek az eljárásban nem kötöttek egyezséget, ezért a hatóság az eljárásban a felek nyilatkozatai, a becsatolt dokumentumok és a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével hozta meg döntését.

A hatóság döntése és annak indokai

A hatóság előzményként rögzítette, hogy jelen eljárást megelőzően egy másik kérelmező kérelmére ugyanezen eljárás alá vonttal szemben lefolytatott eljárásban a hatóság határozatában már megállapította, hogy az eljárás alá vont azáltal, hogy nem biztosította a ravatalozó akadálymentes megközelítését, megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, az eljárás alá vontat ezért figyelmeztetésben részesítette, elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, és kötelezte, hogy a

vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosítsa a kerekesszékekkel közlekedő kérelmező számára a ravatalozó akadálymentes megközelítését a határozatban előírt határidőben.

A hatóság megállapította, hogy a ravatalozó épülete a kérelmező számára a sérelmezett esetekben nem volt egyenlő eséllyel, az állapotának megfelelő önállósággal megközelíthető.

A hatóság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy az eljárás alá vontnak sikerült-e kimentenie magát, vagyis hivatkozott-e olyan tényre, körülményre, amely mulasztásának észszerű indokál szolgálhatna. Az eljárás alá vont arra hivatkozott, hogy több alkalommal is megkísérelte a szerkezet megjavíttatását, melyet okiratokkal is alátámasztott. A hatóság azonban ezt nem tudta az akadálymentesség hiányának észszerű indokaként elfogadni, mivel nem egy rövid ideig tartó, néhány napos üzemszünet, hanem egy tartós működésképtelenség, az akadálymentesség hosszú távú hiánya következett be. Az eljárás alá vont nyilatkozatában nem vitatta, hogy a felvonó egyik sérelmezett alkalommal sem működött, illetve nyilatkozattételekor sem működött. A hatóság utalt arra, hogy az eljárás alá vontnak folyamatosan biztosítania kell az akadálymentes megközelítést, az adott szerkezet meghibásodása nem szolgáltat észszerű indokot arra, hogy az eljárás alá vont hosszú távon, tartósan, fél évet is meghaladóan mentesüljön az akadálymentes megközelítés biztosításának törvényi kötelezettsége alól. Az, hogy az eljárás alá vont munkatársai a felvonó meghibásodásának időtartama alatt kézi erővel felviszik a kerekesszékes személyeket a lépcsőn, ugyancsak nem szolgálhat kimentésül, az nem felel meg az akadálymentesség *az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben* (Étv.) rögzített követelményeinek (kényelmes, biztonságos, önálló használat).

A hatóság mindezek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a kérelmezővel szemben fogyatékoságával összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg, ezáltal megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy nem biztosította számára a ravatalozó kerekesszékekkel történő egyenlő esélyű megközelítését.

A jogkövetkezmények megállapítása során a hatóság mérlegelte az eset összes körülményeit, a jogsértés súlyát és értékelte, hogy az eljárás alá vont erőfeszítéseket tett a ravatalozó akadálymentes megközelítésének biztosítása érdekében. Mindezekre tekintettel a hatóság az eljárás alá vonttal szemben figyelmeztetést alkalmazott, megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, valamint kötelezte az eljárás alá vontat, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, teljeskörűen biztosítsa a kerekesszékekkel közlekedő kérelmező számára a köztemető ravatalozójának akadálymentes megközelítését, és ennek teljesítését rehabilitációs szakmérnök által kiállított okirattal igazolja a határozatban előírt határidőben.

(2023. októberi határozat)